

Den 24. august 2011

Finanslovsforslag: Som forventet trist læsning

Regeringens forslag til finanslov for 2012 rummer ingen overraskelser, da hovedindholdet er de mange økonomiske aftaler indgået i foråret. Aftaler som vel at mærke kun bliver virkelighed, hvis den siddende regering genvinder regeringsmagten. Der er flere midler afsat til uddannelse som følge af øget aktivitetsniveau, men ingen nye initiativer der styrker virksomhedernes innovation, produktivitet og langsigtede konkurrenceevne.

Stadig relativt optimistisk vækstscenarie

Bundlinjen viser et forventet underskud på statens finanser i 2012 på ca. 85 mia. kr.

Finanslovsudspillet er dog blevet til under en periode med stor usikkerhed om den fremtidige udvikling i økonomien i såvel udlandet som i Danmark. Derfor er det vigtigt at notere sig, hvilke forudsætninger for udviklingen i økonomien, som er lagt ind.

Statens budget for 2012 hviler på en tro på relativ positiv udvikling i BNP næste år. Finansministeriet nedjusterer godt nok vækstskenet for i år til 1,3 pct. realvækst i BNP i forhold til den økonomiske redegørelse i maj, hvor forventningen var 1,9 pct., men forventningen til væksten i 2012 stadfæstes på de ca. 1¾ pct. Dette hovedscenarie for både i år og næste år må siges stadig at ligge i den optimistiske ende.

Det suppleres da også med et mere negativt scenarie, hvor der indregnes en yderligere afmatning i den internationale økonomi. Det er værd at bemærke, at en fortsat forværring af verdensøkonomien vil betyde, at væksten i Danmark stort set vil gå i stå med markant stigning i ledigheden (ca. 34.000 ekstra ledige i forhold til hovedscenariet) og kraftig udbygning af underskuddet på statens finanser til 118 mia. kr.

Øget aktivitet på uddannelserne

Der er intet uventet i regeringens finanslovsudspil for de videregående uddannelser. Den øgede uddannelsesaktivitet medfører øgede uddannelsesinvesteringer. Så langt så godt. Men går man bag om tallene, viser der sig et noget mere beskæmmende og bekymrende billede af uddannelsernes økonomi.

Besparelser fra Genopretningspakken fra sidste år, samt videreførelsen af den årlige 2 pct. grønthøster på uddannelserne, skaber i kombination med en øget uddannelsesaktivitet et bekymrende pres på uddannelsernes kvalitet. Danske Universiteter har lavet en beregning over taxameterudviklingen frem

til 2014 med udgangspunkt i den forventede uddannelsesaktivitet. Her viser beregningen, at hvis taksterne i 2014 skal være på niveau med 2009, mangler der 660 mio. kr. samt yderligere 140 mio. kr. hvis forøgelsen af det laveste takstniveau skal videreføres, altså samlet 800 mio. kr.

Det er endvidere uvist hvorvidt det er regeringens ambition at videreføre løftet af det laveste taxameter efter 2012, hvor aftalen om taxameterløft på 5.000 kr. til humaniora og samfundsvidenskabelige uddannelser udløber.

Forskningsreserven for 2012 er reduceret

Egentlig var der knapt 1,4 mia. kr. tilbage i forskningsreserven til fordeling i 2012, hvilket også umiddelbart fremgår af finanslovsforslaget i "pixiudgaven". Men regeringen har også meldt ud, at den har "omdisponeret" og vil spare ca. 700 mio. kr. på forskningen og bruge pengene til at dække en del af merudgifterne til uddannelse som følge af det øgede optag. Således kan det forventes, at en del af de sidste midler i globaliseringspuljen bruges til at dække taxameterudgifterne ved det øget optag både på universitetsuddannelserne og på uddannelserne under Undervisningsministeriet.

Der er kun reserverne i forskningspuljen tilbage at tage af, og da BNP har været lavere end forventet, kan det gøres uden at svinge løftet om at bruge 1 pct. af BNP på forskning. Dermed er der kun knapt 700 mio. kr. tilbage i forskningspuljen til fordeling i 2012, hvilket også fremgår af finanslovsforslagets § 35. Hvordan regeringen foreslår disse sidste forskningsreserver fordelt ved vi først senere på efteråret, når regeringen fremlægger sit forslag til fordeling af globaliseringsmidlerne i forbindelse med forhandlingerne om finansloven. Og da velfærdsforliget er opsagt, er det ret åbent, hvem der kommer til at deltage i de forhandlinger, men et godt gæt er dog, at Dansk Folkeparti og Radikale vil blive inviteret med.

Regeringen har med finanslovsforslaget også afsat midler til at fortsætte investeringerne i forskning, uddannelse og innovation i form af en reserve på 2,8 mia. kr. i 2013 og 3,0 mia. i hvert af årene 2014-2015. En væsentlig del af disse penge skal bruge til at opfylde målet om, at forskningsinvesteringerne skal udgøre 1 pct. af BNP. Hvor meget der derudover er til uddannelse og innovation, afhænger så af den generelle økonomiske udvikling.

T +45 3369 4040
F +45 3393 8540

E ac@ac.dk
W www.ac.dk